

og altsaa med at faae Retspleien og Forvaltningen adskilte, og dette anseer jeg som en meget stor Ulykke, da det er nødvendigt, at det store Grundløste kan blive opfyldt. Der var ligeledes en anden Tanke, som bestandig ledede mig; man har altid talt om en ny Communalforfatning; hidtil har det vel staaet som et Lustkastel, men, naar man kan faae det ned til Jorden, saa er man vel faren. Jeg mener imidlertid, at, selv om man gjør en ny Communallov paa Papiret, derfor har denne Communallov endnu ikke udviklet sig, derfor ønskede jeg, at vi efterhaanden, saaledes som vore Forhold føre det med sig, kunde drage saa Meget som muligt over til Kommunen; vi fik derved en Prøve paa hvad Communerne formaae. Hvis Forsamlingen vilde gaae ind paa det af mig stillede Vædringsforslag, da vilde det være en lignende Prøve, som den, man engang i Frederik den Sjettes Ungdom gjorde, da man tog sig for at ordne Fæstevæsenet, at ordne Hovebøndernes Forhold, idet man begyndte paa enkelte Godser, for at see, hvorledes det kunde lade sig gjøre i det Hele. Jeg sagde, at jeg troer ikke, at man, fordi man faaer en Communallov paa Papiret, at derved ville Communalforholdene blive udviklede. Jeg maa ogsaa tilstaae, at det glæder mig meget, at den forrige Indenrigsminister ikke kom til at forelægge os det Lovforslag til en Communalforfatning, som man fortalte, at han havde udarbejdet; thi, uagtet jeg vistnok mener, at det i mange Henseender vilde have været et meget godt og dygtigt gjennemarbejdet Udkast, saa troer jeg dog neppe, at det vilde have været tilfredsstillende med Hensyn til alt det, som kan drages ind under Communerens Bestyrelse. Det var fornemmelig af disse Grunde, jeg ønskede, at disse Vædringsforslag maatte komme under Overveelse, fordi vi derved kunde faae en Prøve paa, hvad Communerne formaae, med Hensyn til den communale Selyforvaltning, hvormed der herved vilde gjøres en Begyndelse, og som saaledes kunde blive en drivende Spørre til at fremme vor communale Udvikling i det Hele.

M. Sørensen: I Hensyn til hvad den sidste ærede Taler yttrede, kan jeg ikke andet end i Hovebønderne være enig med ham. Jeg

troer, det vilde være gavnligt, at der ved disse Vædringsforslags Antagelse blev gjort en Begyndelse til Skiftevæsenets og Overformynderiets Overgang til Communebestyrelserne. Der er unægteligt et stort Klagemaal paa Landet, saavel blandt Fæsterne som Selveierne, at deres Skiftegebyr og Sportler og Alt, hvad derved medgaaer, koster dem alt for meget, og da det som oftest blot er simple Beregningsstykker og aldeles simple Forretninger, som enhver anden dygtig Mand ligesaa godt som den dygtigste Jurist kan foretage sig, saa finder jeg, at der ikke kan være nogen Banskellighed ved, at lade Skiftevæsenet gaae over til Communalbestyrelserne og Overformynderierne, ligesom for de Smule Eiendele, hvorom her handles. Med Overformynderierne i det Store er det noget Andet, men en Begyndelse kunde derved dog gjøres, og en praktisk Prøve kunde anstilles; thi fik først de Fæstere, der gik over til andre Jurisdictioner ifølge Udkastet en Rettighed, som andre ikke havde, saa vil det ikke være længe, førend den samme Rettighed blev eftertragtet og erlangt af Folket i det Hele. Angaaende Sikkerheden for Umyndiges Midler, da finder jeg rigtig nok, at der ikke tør tilstaaes dem en større Sikkerhed, der førtere under Gudsjurisdictionerne end Andre, skjøndt jeg forøvrigt mener, at de Førstes Sikkerhed ikke hidtil har været synderligt større end Andres. Men saameget er dog vist, at, kan hermed gjøres en Begyndelse til, at Staten vil see sig forpligtet til at stille Garantie for Opfyldelsen af et Formynderi, som det har paataget sig saaledes, at, ifald de Umyndiges Midler forvænkles, Staten da er pligtig til at erstatte dem, da er dette en Reform, der i høieste Grad trænges til i hele Overformynderiet. I denne Henseende kan jeg ikke andet end samstemme med de stillede Vædringsforslag.

Hjerrild: Det er slet ikke med nogen synderlig Fornøielighed, at jeg tager Ordet i denne Sag, thi det er ingenlunde behageligt at være med at holde Taler, naar man selv skal bæres til Graven. Jeg er nemlig patrimoniel Skifteforvalter, og det er nærværende, at jeg synger paa det sidste Vers i den Retning, men der er imidlertid fremkommet Et og Andet, som jeg ikke troer er saa ganske rigtigt,